

	<p style="text-align: center;">СИЛАБУС</p> <p style="text-align: center;">НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ</p> <p style="text-align: center;">«ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ»</p> <p>Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)</p> <p>Спеціальність: <u>051 Економіка</u></p> <p>Рік навчання: <u>3-й</u>, семестр <u>5-й</u></p> <p>Кількість кредитів ECTS: <u>5 кредитів</u></p> <p>Назва кафедри: <u>Менеджменту зовнішньоекономічної діяльності, готельно-ресторанної справи та туризму</u></p> <p>Мова викладання: <u>українська</u></p>
<p>Лектор курсу</p>	<p>к.е.н., доц. Ставська Юлія Вацлавівна</p>
<p>Контактна інформація лектора (e-mail)</p>	<p>usv.urf@ukr.net</p>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зовнішньоекономічна діяльність підприємств є обов'язковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 150 год.: лекції - 26 год.; практичні заняття - 24 год., самостійна робота - 100 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, семінарські заняття, консультації. Підсумковий контроль – іспит.

ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

При вивченні даної дисципліни використовуються знання, отримані з таких дисциплін: «Соціальна економіка», «Фінансова грамотність», «Політекономія».

Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні таких дисциплін: «Макроекономіка», «Фінанси, гроші та кредит», «Міжнародна економіка».

ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Призначення навчальної дисципліни

Освітня компонента Зовнішньоекономічна діяльність підприємств спрямована на отримання здобувачами однієї з важливих і універсальних компетентності – розуміння сукупності господарських, економічних, правових, фінансових відносин у сфері економічної діяльності між підприємствами України - суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності та іноземними фірмами як на території України, так і за її межами

Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни - формування у майбутніх менеджерів засвоєння теоретичних основ зовнішньоекономічної діяльності; набуття системних знань і навичок щодо забезпечення економічної ефективності ЗЕД в різних сферах діяльності.

Завдання вивчення дисципліни

Теоретична та практична підготовка, самостійно виявляти, аналізувати та оцінювати тенденції, суперечності, доцільність у визначенні головних напрямків зовнішньоекономічної діяльності для підприємств різних форм власності, що є суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності.

Інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.

Спеціальні (фахові) компетентності (ФК):

- СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.

СК5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.

Програмні результати навчання:

РН 3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки.

РН 4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.

РН 9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

РН 10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

РН 11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (softskills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через: ділова (рольова) гра), лідерські навички (реалізується через: брейнстормінг («мозковий штурм»), метод проєктів, моделювання ситуації).

5.4. Зміст навчальної дисципліни. Програма дисципліни орієнтована на глибоке засвоєння сутності та специфіки механізму функціонування зовнішньоекономічної діяльності підприємств України на сучасному етапі.

План вивчення навчальної дисципліни

Тиждень	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Тема 1. Поняття та особливості зовнішньоекономічної діяльності	2		8
2	Тема 2. Стан і головні напрямки розвитку зовнішньоекономічної діяльності України	2	2	8
3	Тема 3. Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні	2	2	6
4	Тема 4. Митно - тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності	2	2	6

5	Тема 5. Організація і техніка підготовки, укладання та виконання зовнішньоекономічних контрактів	2	2	6
6	Тема 6. Форми виходу підприємств на зовнішні ринку	2	2	6
7	Тема 7. Структура і зміст міжнародних контрактів купівлі продажу	2	2	6
8	Тема 8. Посередницькі та орендні операції на зовнішніх ринках	2	2	6
9	Тема 9. Ціна товару в міжнародних контрактах купівлі-продажу	2	2	6
10	Тема 10. Валютні та фінансові умови зовнішньоекономічних контрактів	2	2	6
11	Тема 11. Умови платежу. Форми розрахунків	2	1	6
12	Тема 12. Організація і технологія міжнародних перевезень	1	1	8
13	Тема 13. Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні	1	1	8
14	Тема 14. Аналіз зовнішньоекономічної діяльності	2	1	6
15	Тема 15. Економічна ефективність зовнішньоекономічної діяльності			8
Разом		26	24	100

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота студента ВНАУ є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час.

Самостійна робота студента організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання (гугл-презентації).

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виноситься на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю

самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

№ п/п	Вид самостійної роботи	Години	Термін виконання	Форма та метод контролю
1	Розбір практичної ситуації, аналізу шляхів її вирішення. Виконання дії за зразком. Колективне виконання вправи студентами.	30	щотижнево	Контроль за якістю засвоєння студентами матеріалу у вигляді усного опитування
2	Обговорення завчасно визначених дискусійних питань з тематики дисципліни	20	щотижнево	Метод аналізу і діагностики ситуації
3	Виступ з повідомленнями за темою індивідуального завдання (презентації за заданою проблемною тематикою, написання тез доповіді, виступ на студентській конференції)	30	2 рази на семестр	Спостереження за виконанням, обговорення, виступ з презентацією, усний захист
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування	20	2 рази на семестр	Письмові відповіді на контрольні питання, тестування у системі Сократ
Разом		100		

Список основної та додаткової літератури

Основна

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV (із змінами та доповненнями). Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, № 18, № 19-20, № 21-22.

2. Закон України "Про зовнішньоекономічну діяльність" від 16.04.1991 № 959-XI (із змінами та доповненнями). Відомості Верховної Ради УРСР (ВВР), 1991, № 29.

3. Митний кодекс України від 13.03.2012 № 4495-VI. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2012, № 73-74.

4. Міжнародні правила по інкасо (редакція 1995 року) Міжнародна торговельна палата, Міжнародний документ від 01.01.1996 № 522

5. Правила здійснення операцій на міжбанківському валютному ринку України: Постанова НБУ № 27 від 18.03.99.

6. Про відкриття та функціонування в уповноважених банках України рахунків банків-кореспондентів в іноземній валюті та в гривнях: Постанова НБУ №1148 від 26.03.98.

7. Національний інститут стратегічних досліджень при Президентові України. Тенденції післякризового відновлення світової торгівлі: ризики та пріоритети зовнішньоекономічної політики України. Аналітична доповідь..

8. Правила «ІНКОТЕРМС», редакції 2010 р. та 2020 року.

9. Гребельник О.П. Митна справа: Підручник. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 472 с.

10. Зовнішньоекономічна діяльність: навчальний посібник. Видання 6-те, перероб. та доп./За ред. Козака Ю. Г. К.: «Центр учбової літератури», 2019. 292 с.

11. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: практикум: навч. посібник / Л.О. Чернишова, В.О. Козуб, Л.Л. Носач, К.Ю. Величко, О.І. Печенка. – Х.: «Видавництво «Форт». 2017. 238 с.

12. Рум'янцев А.П. Зовнішньоекономічна діяльність: навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 292 с.

13. Фінанси зовнішньоекономічної діяльності: навчальний посібник / [Ситник Н. С., Стасишин А.В., Дубик В.Я., та ін.]; за заг. ред. Н. С. Ситник. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 460 с.

14. Krugman P, Obstfield M., Melitz M. International economics: Theory and Policy (ninth edition). Addison. Wesley. 2017.

15. Krugman Paul, Obstfeld Maurice, Melitz Marc International Trade: Theory and Policy: Global Edition -Pearson Education Limited. 2017.

16. Andrii Gukaliuk. Handel zagraniczny Ukrainy a wspolpraca transgraniczna/ Polsko-ukraińskie doświadczenia współpracy euroregionalnej : monografia. – Jarosław: Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza, 2018. S. 49-64.

Додаткова

1. Ставська Ю.В. Особливості зовнішньоекономічної діяльності туристичних підприємств. *Глобальні та національні проблеми економіки: Миколаївський національний університет ім. В.О. Сухомлинського*. 2017. Вип. 19. С. 46-49.

2. Ставська Ю.В. Система безпечності харчових продуктів як передумова експортоорієнтованого сільського господарства. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2017. Вип. 10`2017 (26). С. 90 - 98.

3. Ставська Ю.В. Тенденції розвитку готельного господарства України. *Економіка. Фінанси. Право*. 2017. Вип. 8/3. С. 29- 32.

4. Ставська Ю.В. Розвиток туризму в Україні в умовах впливу факторів світового ринку. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2017. Вип. 2 (18). С. 42- 50.

5. Ставська Ю.В., Гладкіх Т.В., Сауляк Р.Ю. Державна підтримка фермерських господарств України в умовах глобальної нестабільності. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2018 Вип. 3 (65). ч 2. С. 7- 12.

6. Ставська Ю.В., Глуха А.О. Перспективи розвитку зовнішньоекономічної діяльності України в умовах Євроінтеграції. *Приазовський економічний вісник*. 2018. №5 (10). URL: <http://rev.kpu.zp.ua/vypusk-5-10> – С. 59-64
7. Ставська Ю.В., Курило Н.Ф. Особливості зовнішньоторгівельного співробітництва України з країнами Азії в умовах глобалізації. *Приазовський економічний вісник*. 2018. №5 (10). URL: <http://rev.kpu.zp.ua/vypusk-5-10> – С. 65-70
8. Ставська Ю.В., Вовк В.Ю. Інвестиційна привабливість Вінницького регіону. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*, 2018 Вип. 3 (14). С. 325- 370. URL: [http:// www. Easterneurope-emb.in.ua/14-2018-ukr](http://www.Easterneurope-emb.in.ua/14-2018-ukr)
9. Ставська Ю.В. Перспективи розвитку експортного потенціалу аграрного сектору України в умовах Євроінтеграції. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2018 .Вип. 5 (16). С. 29- 37. URL: [http:// www. Easterneurope-emb.in.ua/16-2018-ukr](http://www.Easterneurope-emb.in.ua/16-2018-ukr)
10. Ставська Ю.В. Формування та реалізація стратегії розвитку підприємств олійно-жирової галузі. *Інфраструктура ринку*. 2020. Випуск 41. С. 163-168. URL: [http:// www. market-infr.od.ua/uk/41-2020](http://www.market-infr.od.ua/uk/41-2020)
11. Ставська Ю.В. Маркетингові інструменти та їх вплив на стабілізацію економічного стану підприємства. *Modern Economics*. 2019. № 13. С. 227-232. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V13\(2019\)-35](https://doi.org/10.31521/modecon.V13(2019)-35).
12. Ставська Ю.В., Малярчук А.Є. Вплив участі іноземного капіталу на фінансову безпеку банку. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*, 2019. Вип. 4 (21). С.528-535. URL: [http:// www. Easterneurope-emb.in.ua/17-2018-ukr](http://www.Easterneurope-emb.in.ua/17-2018-ukr)
13. Ставська Ю.В. Формування та реалізація стратегії розвитку підприємств олійно-жирової галузі. *Інфраструктура ринку*. 2020. Вип. 41. С. 163-168. URL: [http:// www. market-infr.od.ua/uk/41-2020](http://www.market-infr.od.ua/uk/41-2020)
14. Ставська Ю.В. Вплив глобалізації світової економіки на розвиток фінансового ринку. *Modern Economics*. 2020. № 20. С. 261-266. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V20\(2020\)-40](https://doi.org/10.31521/modecon.V20(2020)-40).
15. Ставська Ю.В. Вплив глобалізації на формування зовнішньоекономічної політики України. *Економіки. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2020. Вип. 3' (53). С. 130-141.

Контроль і оцінка результатів навчання

Розподіл балів між формами організації навчального процесу і видами контрольних заходів: поточний контроль - загальна відповідність заявленим компетентностям за результатами практичних та лекційних занять - 44 бали (усний контроль: опитування, бесіди, доповіді, повідомлення на задану тему та ін., індивідуальні завдання, розв'язування задач та ін.); рубіжний контроль (колоквіум у формі тестування) - 6 балів; показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності - 20 балів, підсумковий

контроль, (екзамен в усній або тестовій формі) - 30 балів. Разом: 100 балів. Якщо здобувач протягом семестру за підсумками поточного та рубіжного контролів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він до заліку не допускається. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками поточного та рубіжного контролів є виконання студентом підсумкової контрольної роботи (колоквиуму).

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Присутність на лекційних заняттях та ведення конспекту лекції	5
2	Активна участь у роботі на практичних заняттях	7
3	Виконання контрольних робіт, тестування	3
4	Підготовка повідомленнями за темою індивідуального завдання (презентації за заданою проблемною тематикою, написання тез доповіді, виступ на студентській конференції)	10
Всього за атестацію 1		25
Атестація 2		
5	Присутність на лекційних заняттях та ведення конспекту лекції	5
6	Активна участь у роботі на практичних заняттях	7
7	Виконання контрольних робіт, тестування	3
8	Підготовка повідомленнями за темою індивідуального завдання (презентації за заданою проблемною тематикою, написання тез доповіді, виступ на студентській конференції)	10
Всього за атестацію 2		25
Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності		20
Підсумкове тестування		30
Разом		100

Шкала оцінки знань студента

Оцінка за національною 4-бальною шкалою	Рейтинг студента, бали	Оцінка за шкалою ECTS
Відмінно	90 – 100	A
Добре	82-89	B
	75-81	C
Задовільно	66-74	D
	60-65	E
Незадовільно	35-59	FX
	1-34	F

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він не допускається до заліку чи екзамену.

Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Участь у дискусіях на лекційних та практичних заняттях, виконання контрольних робіт, індивідуальні та групові творчі завдання, тестування	Критерії оцінювання
90-100%	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
73-89%	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
55-72%	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
35-54%	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
15-34%	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0-15%	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.